

[Holger Hansen.]

bourne var inde på; dernæst: var det ikke rimeligt, at der kom repræsentanter fra erhvervslivet og måske også repræsentanter for de beskæftigede i erhvervslivet med i det udvalg, der skal træffe disse meget vanskelige afgørelser, som vil få stor indflydelse på udviklingen i Grønland i de kommende år?

Jeg skal ikke her gå i detaljer med lovforslagets paragraffer — det egner sig bedre til udvalgsbehandlingen. Men det ville have interesse, hvis vi kunne få at vide, hvordan de tidligere ordninger har virket, og hvis vi i udvalget kunne bedømme, hvordan det er gået med de støtteordninger, der har været i kraft hidtil. Har der været tab? Hvor store tab har der været? Hvilke udviklings-tendenser er fulgt ifølge den lovgivning og de bekendtgørelser, der hidtil har været bygget på?

Det virker jo lidt egent, at der ved denne lov også kan gives staten tilladelse til at erhverve fiskerifartøjer til videresalg og med undervisningsformål for øje; men vi kan tiltræde det og tror, det kan have betydning i udviklingen af det grønlandske fiskeri-erhverv.

Der gives i dette lovforslag meget vide bemyndigelser til ministeren; jeg kunne f. eks. pege på § 20. Vi vil gerne i udvalget se på og drøfte disse spørgsmål, også omfanget af de bemyndigelser, der her gives til ministeren, og jeg vil give tilsagn om en velvillig behandling fra venstres side.

Svend Haugaard: En videregående erhvervsudvikling i Grønland er en absolut nødvendighed; men samtidig er det en så risikofyldt affære, at det må være helt selvfølgeligt, at samfundet er parat til at tage sin andel af risikoen. Dette lovforslag er udtryk for viljen til en intensivering af den hidtidige statsstøtte til det grønlandske erhvervsliv, og det er sikkert praktisk at benytte lejligheden til at få samling på de forskellige eksisterende støtteformer.

Det er nok rigtigt, at der nu gives mulighed for at støtte også i Grønland ikke-bosiddende; men det må dog være med vægt på, at den egentlige støtte i tilskud og billige lån forbeholdes den grønlandske befolkning, medens lån til markedsrente i det væsentligste passende kan gives til de tilvandrende

danskere og garantiordningerne anvendes på de i det øvrige Danmark bosiddende.

Naturligvis er jeg klar over, at opdelingen også må omfatte en favorisering af eksport-erhvervene i modsætning til de ikke-eksporterende erhverv. Det må tilstræbes, at grønlænderne får en stadig stigende andel i erhvervsudviklingen, ikke blot som beskæftigede i erhvervene, men også i ledende stillinger og som indehavere af virksomhederne, og der bør lægges stærk vægt på uddannelse med henblik herpå. Det er helt i sin orden, at der som betingelse for långivningen kan medtages bestemmelser herom.

Naturligvis må det fortsat være fiskeriet og fangstens tilberedning og salg, der tager den største del af støtten; men det er dog værdifuldt, at også håndværk og handel samt ikke mindst de former for landbrug, der har mulighed for at gøre sig gældende, også kommer med. Jeg tror, der bliver tale om en lov med virkelig gode muligheder; afgørende er det naturligvis, at den bliver rigtigt og fornuftigt administreret.

Det radikale venstre kan anbefale lovforslaget; men vi vil gerne i udvalget se lidt nærmere på de forskellige støttemåder og deres fordeling samt på flere af de øvrige detaljer i lovforslaget.

Vivike: Ja, nu kan jeg jo mærke, hvor vinden blæser hen, idet ordførerne for konservative og venstre ønsker, at man skal ændre ved § 1, stk. 2, hvor der står:

„Ved ydelsen af støtte skal der søges opnået en lokalisering, der er hensigtsmæssig for erhvervslivet og tilpasset andre udviklingsfremmende foranstaltninger, som det offentlige har eller påtænker iværksat.“

Det er altså det krav, der stilles, for at man kan få lån; men det ønsker man altså nu fra venstres og konservatives side ændret. I Grønland arbejder vi med en plan for udviklingen. Det ved jeg, fordi jeg har siddet i Grønlandsudvalget af 1960 og sidder i Grønlandsrådet. Men nu skal vi tilsyneladende til at køre ud i det rene kaos og krydse disse planer. For hvad er baggrunden for de to taleres ønsker? Det er de private danske kapitalistiske interesser, der gør sig gældende. Hvis en dansk erhvervsmand finder, at her er penge at hente, kan han slå